ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΠΕΝΤΑΜΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

της 2ας Απριλίου 1998 *

Στην υπόθεση T-86/96 R,

Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen, γερμανικού δικαίου ένωση επιχειρήσεων χωρίς νομική ικανότητα, εγκατεστημένη στη Βόνη (Γερμανία), αποτελουμένη από τα ακόλουθα μέλη:

— **Aero Lloyd Flugreisen GmbH & Co. Luftverkehrs-KG,** εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Oberursel (Γερμανία),

— **Air Berlin GmbH & Co. Luftverkehrs KG,** εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Βερολίνο,

— **Condor Flugdienst GmbH,** εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Kelsterbach (Γερμανία),

— **Germania Fluggesellschaft mbH,** εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Βερολίνο,

— **Hapag-Lloyd Fluggesellschaft mbH,** εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Langenhagen (Γερμανία),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

— **LTU Lufttransport Unternehmen GmbH & Co. KG,** εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Düsseldorf (Γερμανία),

και

Hapag-Lloyd Fluggeselschaft mbH, εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Langenhagen,

εκπροσωπούμενες από τον Gerrit Schohe, δικηγόρο Αμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Marc Baden, 34 B, rue Philippe II,

αιτούσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον Paul F. Nemitz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενο από τον Georg Berrisch, δικηγόρο Αμβούργου και Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση για τη λήψη προσωρινών μέτρων σε σχέση με την απόφαση 96/369/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 1996, όσον αφορά τη χορήγηση φορολογικών ενισχύσεων υπό μορφή αποσβέσεων υπέρ γερμανικών αεροπορικών εταιριών (ΕΕ L 146, σ. 42),

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΠΕΝΤΑΜΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

αναπληρώνων τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου σύμφωνα με τα άρθρα 106, δεύτερο εδάφιο, και 9, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Νομικό πλαίσιο, πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως και διαδικασία της κύριας προσφυγής

1 Με την παρούσα αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, οι αιτούσες, μια ένωση γερμανικών αεροπορικών εταιριών καθώς και μια επιχείρηση μέλος αυτής, ζητούν τη λήψη προσωρινών μέτρων σε σχέση με απόφαση της Επιτροπής, με την οποία αυτή χαρακτήρισε μια γερμανική φορολογική ρύθμιση, που καθιστά δυνατή την πραγματοποίηση εκτάκτων αποσβέσεων υπέρ αεροσκαφών, ασύμβατη προς την Κοινή Αγορά (απόφαση 96/369/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 1996, όσον αφορά τη χορήγηση φορολογικών ενισχύσεων υπό μορφή αποσβέσεων υπέρ γερμανικών αεροπορικών εταιριών, ΕΕ L 146, σ. 42, στο εξής: απόφαση).

2 Για τη φορολογικού χαρακτήρα απόσβεση αγαθών, των οποίων η διάρκεια χρήσεως υπερβαίνει το έτος, η γερμανική νομοθεσία καθιστά δυνατόν στον φορολογούμενο να επιλέγει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μεταξύ διαφόρων συστημάτων, ιδίως μεταξύ της αποσβέσεως με ταυτόσημα ετήσια ποσά (στο εξής: γραμμική απόσβεση), αφενός, και της αποσβέσεως με φθίνοντα ετήσια ποσά (στο εξής: φθίνουσα απόσβεση), αφετέρου.

3 Η κανονιστική ρύθμιση στην οποία αναφέρεται η απόφαση και η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 82f του Einkommensteuer-Durchführungsverordnung (εκτελεστικός κανονισμός του φόρου εισοδήματος, στο εξής: EStDV) συμπληρώνει το σύστημα γραμμικής αποσβέσεως, αποκλειομένης της φθίνουσας αποσβέσεως. Καθιστά δυνατή, όσον αφορά ορισμένες κατηγορίες εμπορικών πλοίων, αλιευτικών σκαφών και αεροσκαφών, σύμφωνα με ορισμένες προϋποθέσεις και κατά τη διάρκεια ορισμένης χρονικής περιόδου μετά την απόκτηση του αγαθού, την πραγματοποίηση αποσβέσεων ανώτερων εκείνων που προβλέπονται από το σύστημα γραμμικής αποσβέσεως.

4 Η κανονιστική αυτή ρύθμιση αφορά τα αεροσκάφη που χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς για τη διεθνή μεταφορά αγαθών ή προσώπων ή για άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών στην αλλοδαπή. Πρέπει να πρόκειται για αεροσκάφη που είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα της Γερμανίας, αυτά δε δεν πρέπει να έχουν αποτελέσει αντικείμενο κάποιας εκχωρήσεως κατά τη διάρκεια της τελευταίας εξαετίας, μετά από την απόκτησή τους. Όταν πληρούνται οι όροι αυτοί, το άρθρο 82f καθιστά δυνατή την πραγματοποίηση, κατά τη διάρκεια του έτους της αποκτήσεως του αγαθού καθώς και κατά τη διάρκεια των τεσσάρων επομένων ετών, εκτάκτης αποσβέσεως ποσού που ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε 30 % του συνολικού κόστους αποκτήσεως. Αυτό το ποσό εκτάκτης αποσβέσεως μπορεί να εξαντληθεί καθ' ολοκληρία κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους ή μπορεί να καταλογιστεί κλιμακωτά, κατά τη διακριτική ευχέρεια των ιδιοκτητών, καθ' όλη την ως άνω πενταετή περίοδο. Εν προκειμένω, μόνον το καθεστώς αυτό που αφορά τα αεροσκάφη λαμβάνεται υπόψη.

5 Το σύστημα αυτό θεσπίστηκε το 1965 και δεν λογοκρίθηκε από την Επιτροπή ουδόλως ενόσω είχε εφαρμογή, μετά από παράταση που αποφασίστηκε το 1986, έως το τέλος 1994. Η διαδικασία που κινήθηκε ως προς την παράταση αυτή περατώθηκε (άρθρο 4 της αποφάσεως), δεδομένου ότι η Επιτροπή την αποδέχθηκε de facto (τμήμα II, παράγραφος 6, τμήμα IV, παράγραφοι 1 και 2 της αποφάσεως).

6 Η παρούσα διαφορά αφορά μόνον την παράταση του συστήματος αυτού πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 1994, κοινοποιηθείσα στην Επιτροπή στις 8 Σεπτεμβρίου 1993, στη συνέχεια δε επικυρωθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1994 με τα άρθρα 1 και 8 του Standortsicherungsgesetz (νόμος περί βελτιώσεως των φορολογικών όρων ώστε η Γερμανία να παραμείνει, εντός της ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς, τόπος εγκαταστάσεως για τις επιχειρήσεις· Bundesgesetzblatt I, σ. 1569). Η παράταση αυτή θα καθιστούσε δυνατόν στους οικείους φορολογουμένους να τύχουν, κατόπιν τηρήσεως των ως άνω όρων, εκτάκτων

αποσβέσεων για αεροσκάφη «που αποκτήθηκαν ή κατασκευάστηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2000». Η παράταση αυτή πάντως δεν θα άρχιζε να ισχύει παρά μόνον υπό την επιφύλαξη της εγκρίσεως της Επιτροπής (άρθρο 20, παράγραφος 2, του ιδίου νόμου).

7 Στις 29 Νοεμβρίου 1995, κατά τον τερματισμό της διοικητικής διαδικασίας που κινήθηκε κατά της δεύτερης αυτής παρατάσεως, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(95) 3319 τελικό (στο εξής: αρχική απόφαση). Το άρθρο της 1 τη χαρακτήριζε κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια των άρθρων 92 της Συνθήκης ΕΚ και 61 της Συμφωνίας ΕΟΧ, ασύμβατη προς την Κοινή Αγορά. Τα άρθρα 2 και 3 επέβαλαν στη Γερμανία να την καταργήσει από την 1η Ιανουαρίου 1995 και να ενημερώσει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την κοινοποίησή της, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε προκειμένου να συμμορφωθεί με αυτήν.

8 Οι αιτούσες άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής, πρωτοκολληθείσα με αριθμό T-25/96.

9 Στις 13 Μαρτίου 1996, η Επιτροπή θέσπισε την απόφαση.

10 Κατά το άρθρο της 5, η αρχική απόφαση ανακλήθηκε επειδή το γερμανικό κείμενο αυτής είχε, σύμφωνα με την τελευταία αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως, πολλά συντακτικά λάθη.

11 Λόγω της ανακλήσεως αυτής και κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, της 9ης Απριλίου 1996, το Πρωτοδικείο (τέταρτο πενταμελές τμήμα) διαπίστωσε ότι παρήλκε η έκδοση αποφάσεως, επί πλέον δε καταδίκασε την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων (διάταξη του Πρωτοδικείου της 14ης Μαρτίου 1997, T-25/96, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen και Hapag-Lloyd κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-363).

12 Τα άρθρα 1 έως 3 της αποφάσεως αντιστοιχούν στα ανάλογα άρθρα της αρχικής αποφάσεως. Ειδικότερα, το άρθρο 1 της αποφάσεως διαπιστώνει ότι η επίδικη παράταση του γερμανικού συστήματος συνιστά ενίσχυση ασυμβίβαστη με την Κοινή Αγορά. Τα άρθρα 2 και 3 της αποφάσεως περιέχουν τις ίδιες επιταγές με τα άρθρα 2 και 3 της αρχικής αποφάσεως (βλ., ανωτέρω, σκέψη 7).

13 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 31 Μαΐου 1996, οι αιτούσες άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως, στο μέτρο που αυτή αφορά την εν λόγω παράταση.

14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 16 Σεπτεμβρίου 1996, η Επιτροπή άσκησε, ταυτόχρονα με την κατάθεση του υπομνήματός της αντικρούσεως, ένσταση απαραδέκτου, την οποία το τέταρτο πενταμελές τμήμα του Πρωτοδικείου επιφυλάχθηκε, με την από 8 Ιουλίου 1997 διάταξή του, να εξετάσει μαζί με την ουσία της υποθέσεως.

15 Η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε με την κατάθεση του υπομνήματος ανταπαντήσεως στις 18 Δεκεμβρίου 1997.

Τα μέτρα που θέσπισε η Γερμανία μετά την άσκηση της κύριας προσφυγής

16 Με τον Jahressteuergesetz 1997 (στο εξής: φορολογικός νόμος 1997) της 20ής Δεκεμβρίου 1996 (Bundesgesetzblatt I, σ. 2049), ο Γερμανός νομοθέτης τροποποίησε διττώς το άρθρο 82f του EStDV. Αφενός, η έκτακτη απόσβεση στο εξής μπορεί να πραγματοποιείται μόνο για τα αεροσκάφη που αποκτήθηκαν ή κατασκευάστηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999 (ημερομηνία προγενέστερη κατά ένα έτος της ανάλογης ημερομηνίας που προβλέπεται από τον Standortsicherungsgesetz). Αφετέρου, πρέπει να πρόκειται για αεροσκάφη των οποίων η σύμβαση αγοράς ή κατασκευής συνήφθη πριν από τις 25 Απριλίου 1996.

17 Μία διοικητική κατευθυντήρια οδηγία, της 17ης Φεβρουαρίου 1997, του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομικών αναφέρει: «Για τα αεροπλάνα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (...) επιτρέπει τις έκτακτες αποσβέσεις μόνον οσάκις τα αεροπλάνα αυτά αποκτήθηκαν ή κατασκευάστηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995. Επομένως, έκτακτες αποσβέσεις για τα αεροπλάνα μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον στο μέτρο που έχει ως τώρα επιτραπεί από την Επιτροπή, κατ' εξαίρεση των διατάξεων που τροποιήθηκαν με τον Jahressteuergesetz 1997.»

Η διαδικασία για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων

18 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Δεκεμβρίου 1997, οι προσφεύγουσες υπέβαλαν αίτηση ζητώντας την αναστολή της εκτελέσεως των άρθρων 1 έως 3 της αποφάσεως ή, επικουρικώς, τη λήψη οποιουδήποτε άλλου ή συμπληρωματικού προσωρινού μέτρου που ο αρμόδιος για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής θα έκρινε αναγκαίο ή πρόσφορο.

19 Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Ιανουαρίου 1998, η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη της αιτήσεως στο σύνολό της.

20 Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικά τα επιχειρήματά τους στις 3 Μαρτίου 1998.

21 Κατά την ακρόαση αυτή, οι αιτούσες παραιτήθηκαν από το αίτημά τους περί αναστολής της εκτελέσεως της αποφάσεως. Εδήλωσαν ότι το άλλο αίτημά τους, αρχικώς υποβληθέν επικουρικώς, αφορά τη λήψη θετικού μέτρου από τον αρμόδιο για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων δικαστή, βάσει του άρθρου 186 της Συνθήκης ΕΚ. Δηλαδή, να υποχρεωθεί η Επιτροπή να επιτρέψει προσωρινώς στις γερμανικές αρχές να εφαρμόσουν το επίδικο μέτρο, για το 1997 και το 1998. Η ερμηνεία αυτή προκύπτει από το σκεπτικό της αιτήσεως για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων (σημείο 55). Επικουρικώς, οι αιτούσες ζητούν όπως η χορήγηση της προσωρινής αυτής αδείας διαταχθεί μόνον υπέρ αυτών.

22 Η Επιτροπή διατήρησε τα αιτήματά της περί απορρίψεως.

Σκεπτικό

23 Δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 185 και 186 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 4 της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 319, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993 (ΕΕ L 144, σ. 21), και από την απόφαση 94/149/ΕΚΑΧ, ΕΚ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 1994 (ΕΕ L 66, σ. 29), το Πρωτοδικείο δύναται, αν εκτιμά ότι το απαιτούν οι περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως ή τα αναγκαία προσωρινά μέτρα.

24 Το άρθρο 104, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου προβλέπει ότι οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να προσδιορίζουν τα περιστατικά από τα οποία προκύπτει το επείγον της υποθέσεως, καθώς και τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που δικαιολογούν, εκ πρώτης όψεως, τη λήψη του ζητουμένου μέτρου. Τα ζητούμενα μέτρα πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι δεν πρέπει να προδικάζουν την απόφαση επί της ουσίας (βλέπε, εσχάτως, τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 3ης Μαρτίου 1998, T-610/97 R, Carlsen κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-485, σκέψη 13).

Επιχειρήματα των διαδίκων

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί του στόχου της αιτήσεως για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων

25 Κατά τις αιτούσες, τα ζητούμενα προσωρινά μέτρα θα καταστήσουν σ' αυτές δυνατόν να τύχουν της εφαρμογής του άρθρου 82Γ του ESIDV, έως το τέλος της διάρκειας της ισχύος του, δηλαδή για τις οικονομικές χρήσεις 1997 και 1998, αυτό πάντως μόνον προσωρινώς, δηλαδή υπό την επιφύλαξη ότι η

Γερμανία θα ανακτήσει τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά αν ο κοινοτικός δικαστής καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υφίσταται κρατική ενίσχυση. Ο στόχος αυτός κινδυνεύει να διακυβευθεί οριστικώς, ενόψει της μέσης διάρκειας των ενώπιον του Πρωτοδικείου δικών και του δικαιώματος της Επιτροπής να ασκήσει αναίρεση κατά αποφάσεως αυτού.

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως

26 Με τις παρατηρήσεις της επί της αιτήσεως για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, η Επιτροπή καταγγέλλει το απαράδεκτο των αιτημάτων για τη λήψη οποιουδήποτε άλλου ή οποιουδήποτε συμπληρωματικού προσωρινού μέτρου που ο αρμόδιος επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής θα έκρινε αναγκαίο ή πρόσφορο. Η αίτηση αυτή δεν αναφέρει επαρκώς σαφώς τα ζητούμενα από τις αιτούσες μέτρα (βλ. τη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 1978, 92/78 R, Simmenthal κατά Επιτροπής, Rec. σ. 1129, σκέψεις 20 και 21), πράγμα το οποίο εμποδίζει την Επιτροπή να υπερασπιστεί τα δικαιώματά της στο πλαίσιο των παρατηρήσεών της (άρθρο 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας) και τον αρμόδιο επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή να εξετάσει αν οι προϋποθέσεις για τη λήψη των προσωρινών μέτρων πληρούνται. Κατά την ακρόαση, προσέθεσε ότι οι λόγοι που περιλαμβάνοται στην αίτηση δεν διευκρινίζουν το περιεχόμενο των αιτημάτων αυτών.

27 Εν πάση περιπτώσει, διατάσσοντας την Επιτροπή να επιτρέψει προσωρινώς την εφαρμογή του άρθρου 82f του EStDV, το μόνο μέσο που καθιστά δυνατή την επίτευξη του επιδιωκομένου από τις αιτούσες σκοπού (βλ., πιο πάνω, σκέψη 25), ο αρμόδιος επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής θα αντικαταστήσει, κακώς, την Επιτροπή και θα τους χορηγήσει όφελος που δεν μπορούν να επιτύχουν στο πλαίσιο της κύριας δίκης (βλ. τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1996, T-164/96 R, Moccia Irme κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-2261, σκέψη 29).

28 Κατά την ακρόαση, η Επιτροπή κατέστησε γνωστές τις αμφιβολίες της για το αν η επιδιωκομένη προσωρινή αδεία μπορεί να προκαλέσει, ενόψει του άρθρου 20, παράγραφος 2, του Standortsicherungsgesetz (βλ., πιο πάνω, σκέψη 6), την εφαρμογή του προπαρατεθέντος άρθρου 82f. Μια τέτοια άδεια δεν μπορεί να υποχρεώσει τη Γερμανία (η οποία, εξάλλου, δεν αποτάθηκε στον αρμόδιο επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή) να εφαρμόσει το άρθρο αυτό. Το

γεγονός ότι, στην παρούσα κατάσταση της γερμανικής νομοθεσίας, οι αιτούσες δεν μπορούν να απαιτήσουν την εφαρμογή της διατάξεως αυτής, είτε προσωρινώς είτε a posteriori, δεν δικαιολογεί την υποβολή αιτήσεως στρεφομένης κατά της Επιτροπής. Εν πάση περιπτώσει, το ζητούμενο μέτρο πρέπει να είναι περιορισμένο και να εφαρμόζεται μόνο στις αιτούσες.

29 Κατά την ακρόαση, οι αιτούσες ισχυρίστηκαν ότι το άρθρο 186 καθιστά δυνατό στον αρμόδιο επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή να υποχρεώσει την Επιτροπή να λάβει θετικά μέτρα (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1980, 809/79 R, Pardini κατά Επιτροπής, Rec. σ. 139· διάταξη του Προέδρου του δευτέρου τμήματος του Δικαστηρίου της 5ης Αυγούστου 1983, 118/83 R, CMC κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2583). Το άρθρο 20, παράγραφος 2, του Standortsicherungsgesetz καθώς και το γεγονός ότι η Γερμανία προσέβαλε την απόφαση ενώπιον του Δικαστηρίου (υπόθεση C-182/96) αποδεικνύουν ότι αυτή θα εφαρμόσει το εν λόγω άρθρο 82Γ αν το ζητούμενο μέτρο χορηγηθεί. Δεν δικαιολογείται η μη παροχή εν προκειμένω δικαστικής προστασίας για τον μόνο λόγο ότι, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις, η Γερμανία δεν χορήγησε το επίδικο όφελος ελλείψει θετικής αποφάσεως της Επιτροπής ή ότι η ίδια δεν αποτάθηκε στον αρμόδιο επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή.

Επί του fumus boni juris

30 Κατά τις αιτούσες, οι οποίες υπογραμμίζουν ότι η κύρια προσφυγή τους είναι παραδεκτή, η απόφαση είναι παράνομη, ειδικότερα, επειδή πάσχει προδήλως πολυάριθμα και σοβαρά ελαττώματα ως προς την αιτιολογία.

31 Πρώτον, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψει τρεις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης, τις οποίες διέθετε πριν από τη θέσπιση της αποφάσεως, οι οποίες όμως ουδόλως αναφέρονται από αυτήν. Εκάστη των εκθέσεων αυτών κατέληξε στο συμπέρασμα, μετά από επιστημονική εκτίμηση της λειτουργίας του άρθρου 82Γ του EStDV, ότι η διάταξη αυτή δεν μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση φόρου ούτε όφελος λόγω τόκων. Οι εκθέσεις αυτές αποτέλεσαν, όσον αφορά τον χαρακτήρα ενισχύσεως του θεσπιζομένου με τη διάταξη

αυτή συστήματος, τη μόνη πηγή επιστημονικής γνώσεως για την Επιτροπή. Μη χρησιμοποιώντας τις εκθέσεις αυτές, η Επιτροπή παρέλειψε επομένως να λάβει υπόψη «όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή» στην προκειμένη περίπτωση (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Μαρτίου 1985, 296/82 και 318/82, Κάτω Χώρες και Leeuwarder Papierwarenfabriek κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 809, σκέψη 19, και της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-329/93, C-62/95 και C-63/95, Γερμανία κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-5151, σκέψη 32). Η κατάσταση αυτή εμποδίζει τους ενδιαφερομένους να υπερασπιστούν το δικαίωμά τους και τον κοινοτικό δικαστή να ελέγξει τη νομιμότητα της αποφάσεως έχοντας γνώση όλων των περιστάσεων που ασκούν επιρροή (βλ., σχετικώς, για παράδειγμα, τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-471/93, Tiercé Ladbroke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2537, σκέψη 29, και της 28ης Σεπτεμβρίου 1995, T-95/94, Sytraval και Bribnk's κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2651, σκέψη 52).

32 Δεύτερον, η αιτιολογία της αποφάσεως πάσχει ελάττωμα λόγω του ότι, κατά τις αιτούσες, το άρθρο 82f του ESt DV έχει «γενικό» και όχι «επιλεκτικό» αποτέλεσμα και, επομένως, δεν αποτελεί τη βάση κρατικής ενισχύσεως υπό την έννοια του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΚ. Ο κάθε πολίτης μπορεί να επωφεληθεί αυτού ως επενδυτής, ιδίως στο πλαίσιο των γερμανικών ετερόρρυθμων εταιριών που είναι ανοικτές στο κοινό και στις οποίες τον φόρο επί των κερδών φέρουν οι εταίροι (δηλαδή, οι ετερόρρυθμοι εταίροι). Οι ίδιες σκέψεις ισχύουν ως προς την απόκτηση αεροπλάνων που χρησιμοποιούνται στις επ' αμοιβή και διεθνείς μεταφορές (για παράδειγμα η εκμετάλλευση από ιδιώτη διασυνοριακής «παροχής υπηρεσιών αεροπλάνων-ταξί») και στην απόκτηση μεριδίων από ιδιώτες στις αεροπορικές εταιρίες.

33 Τρίτον, οι αιτούσες καταγγέλλουν, παραπέμποντας στο δικόγραφο της προσφυγής και το υπόμνημα απαντήσεως της κύριας δίκης, άλλα πρόδηλα ελαττώματα της αιτιολογίας, οφειλόμενα στο γεγονός ότι η Επιτροπή αρκέστηκε να διατυπώσει ισχυρισμούς χωρίς να τους αποδείξει, παρ' όλον ότι το βάρος της αποδείξεως της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως φέρει η ίδια. Το ζήτημα αυτό υπόκειται στον πλήρη έλεγχο του κοινοτικού δικαστή. Κατά την ακρόαση, οι αιτούσες προσέθεσαν ότι οι ανωτέρω εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης αποδεικνύουν ότι οι επίδικες γερμανικές διατάξεις δεν αποτελούν τη βάση μιας τέτοιας ενισχύσεως.

34 Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κύρια προσφυγή είναι ταυτόχρονα απαράδεκτη και αβάσιμη. Παραπέμπει στα δικόγραφά της στο πλαίσιο της κύριας δίκης.

Επί του επείγοντος

35 Οι αιτούσες ισχυρίζονται ότι το ζητούμενο μέτρο είναι αναγκαίο για να αποφύγουν σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία, δηλαδή την οριστική απώλεια του οφέλους του άρθρου 82Γ του EStDV.

36 Ως προς τον ανεπανόρθωτο χαρακτήρα της ζημίας αυτής, οι αιτούσες εκθέτουν ότι η διαφορά της κύριας δίκης πιθανώς δεν θα λυθεί οριστικώς παρά μόνον το 1999. Πράγματι, η Επιτροπή μπορεί να καθυστερήσει τη λύση αυτή (όπως ήδη το έκανε ανακαλώντας την αρχική απόφαση και θεσπίζοντας την απόφαση, πανομοιότυπη επί της ουσίας) με διαδικαστικές ενέργειες, όπως οι αιτήσεις παρατάσεως της προθεσμίας, και κυρίως με την άσκηση αναιρέσεως.

37 Συνεπώς, αν η λύση πρόκειται να επέλθει μόνο σε τόσο καθυστερημένο στάδιο, μετά το τέλος της τελευταίας οικονομικής χρήσεως που προβλέπεται από το άρθρο 82Γ του EStDV (βλ., ανωτέρω, σκέψη 25), οι επιχειρήσεις δεν θα μπορούν πλέον οριστικώς να ευεργετηθούν από αυτό, πράγμα το οποίο στερεί οποιαδήποτε αποτελεσματικότητα ενδεχομένης αποφάσεως που θα κρίνει δεκτή την προσφυγή τους.

38 Οι αιτούσες εκθέτουν συναφώς, πρώτον, ότι η επιλογή μεταξύ της φθίνουσας και της γραμμικής αποσβέσεως (μόνης μορφής επιτρέπουσας την αξίωση για *έκτακτη απόσβεση*) *πρέπει να ασκηθεί πριν από ορισμένη ημερομηνία*. Στην αίτησή τους για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, ισχυρίστηκαν ότι η επιλογή αυτή πρέπει να γίνεται «εντός του έτους αποκτήσεως», αναφέροντας, ακριβέστερα, την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού (31 Δεκεμβρίου). Κατά την ακρόαση, αυτές πάντως διευκρίνισαν ότι η επιλογή αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο της καταρτίσεως φορολογικού ισολογισμού, μετά το τέλος του έτους της αποκτήσεως. Η ημερομηνία όριο για την κατάρτιση του ισολογισμού αυτού ποικίλλει ανάλογα με τη μορφή της οικείας εταιρίας. Επί του παρόντος, ορισμένες μικρές εταιρίες, που δεν είναι ανοικτές στο κοινό, δεν την έχουν ακόμη υπερβεί. Επομένως, οι εταιρίες αυτές μπορούν ακόμη να επιλέξουν, για το οικείο έτος, μεταξύ των δύο κυρίων δυνατοτήτων αποσβέσεως. Κατά την ακρόαση, οι αιτούσες προσέθεσαν πάντως ότι, για να μπορεί να διαδραματίσει πρόσφορο ρόλο στην «πολιτική» της επιχειρήσεως όσον αφορά τον ισολογισμό, η επιλογή αυτή πρέπει να αποφασισθεί, από τη διεύ-

θυνση, πολύ πριν από την τυπική ημερομηνία όριο ώστε να καταστούν δυνατές, εγκαίρως, οι άλλες ενέργειες που αντικατοπτρίζουν την πολιτική αυτή.

39 Δεύτερον, άπαξ και μια επιχείρηση επέλεξε (τυπικώς) τη φθίνουσα απόσβεση, δεν μπορεί, κατά την εφαρμοστέα νομοθεσία, να περάσει εκ των υστέρων στην γραμμική απόσβεση, σε συνδυασμό με την έκτακτη απόσβεση. Η εφαρμογή του άρθρου 82f του EStDV δεν μπορεί να ζητηθεί αναδρομικώς για ετήσιους λογαριασμούς που έχουν ήδη κλειστεί και πιστοποιηθεί. Ειδικότερα, αναδρομική διόρθωση των λογαριασμών αυτών είναι ασυμβίβαστη προς την αρχή της ειλικρίνειας των ισολογισμών. Επίσης, οι αιτούσες προσέθεσαν κατά την ακρόαση ότι είναι αδύνατο να ζητηθεί η προσωρινή εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 82f. Ένα τέτοιο λογιστικού χαρακτήρα διάβημα θα εμπόδιζε την οικεία επιχείρηση να λάβει, για τον οικείο ισολογισμό, το αναγκαίο πιστοποιητικό ελέγχου. Η διάταξη αυτή, επομένως, δεν εφαρμόσθηκε πλέον από το 1995.

40 Τρίτον, οι αιτούσες δεν μπορούν να τύχουν αποζημιώσεως με τη χορήγηση χρηματικού ποσού διότι το συνδεόμενο με την εφαρμογή της διατάξεως αυτής όφελος δεν έχει καθεαυτό αξία εκφραζομένη σε χρήμα. Πράγματι, οι οικείες αεροπορικές εταιρίες δεν πραγματοποιούν οικονομίες ως προς τον φόρο ούτε απολαμβάνουν κάποιο όφελος λόγω τόκων καθ' όλη την περίοδο αποσβέσεως (τα αποτελέσματα σε ένα μόνον έτος δεν είναι αποφασιστικής σημασίας, αντίθετα προς την εκτίμηση της Γερμανικής Κυβερνήσεως που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της θεσπίσεως του φορολογικού νόμου 1997). Η διάταξη αυτή τους επιτρέπει μόνον να επιλέγουν, σε ορισμένο βαθμό, την κατανομή του συνολικού ποσού στην περίοδο αποσβέσεως και να ασκούν με τον τρόπο αυτό ελαστική πολιτική ως προς την κατάρτιση των ισολογισμών. Οι εταιρίες αυτές μπορούν με τον τρόπο αυτό να μειώνουν τις διακυμάνσεις στα ετήσια αποτελέσματά τους, που μπορούν να προκληθούν από τις επενδύσεις σε αεροσκάφη, ταυτόχρονα εκτεταμένες και, λόγω της διαδοχής των «γενεών» των αεροπλάνων, κυκλικές. Η ύπαρξη τέτοιων αποτελεσμάτων με μειωμένες διακυμάνσεις συνιστά στοιχείο αναφοράς για την εμπιστοσύνη που μπορεί να έχουν οι μέτοχοι, οι εταίροι και οι τράπεζες στη σταθερότητα και την αξιοπιστία της επιχειρήσεως.

41 Η απώλεια της δυνατότητας αυτής συνιστά για τις οικείες επιχειρήσεις οικονομική ζημία όχι μόνον ανεπανόρθωτη αλλά επίσης σοβαρή και βαριά.

42 Κατά την ακρόαση, οι αιτούσες ανέφεραν ότι οι επιχειρήσεις μέλη της πρώτης αιτούσας απέκτησαν συνολικώς, το 1997 και το 1998, 50 αεροσκάφη για περίπου 2,5 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Διευκρίνισαν συναφώς ότι, παρ' όλον ότι το leasing αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σημασία για τον εφοδιασμό σε αεροσκάφη, λόγω της εξελίξεως των τιμών των κατασκευαστών, οι γερμανικές επιχειρήσεις, ειδικότερα τα μέλη της πρώτης προσφεύγουσας, ήταν σε θέση, έως τώρα, να αποκτούν οι ίδιες τα αεροπλάνα. Κατά τα λοιπά, δεν μπορεί να ζητηθεί από τις αιτούσες να παράσχουν ατομικά στοιχεία για κάθε οικεία επιχείρηση, στοιχεία τα οποία είναι εξάλλου εμπιστευτικά και δεν χρησιμεύουν για την απόφαση που ο αρμόδιος επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής θα λάβει. Μια τέτοια απαίτηση θα είχε ως αποτέλεσμα να τους επιβάλλει μεγαλύτερο βαθμό ακρίβειας από αυτόν που παρατηρείται στην προσβαλλομένη αποφάση. Όπως και αν έχει το πράγμα, αυτό που εν προκειμένω έχει σημασία είναι η απώλεια ενός εργαλείου για την άσκηση της ελαστικής πολιτικής.

43 Το γεγονός ότι η αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ασκήθηκε μόλις τον Δεκέμβριο 1997 εξηγείται από τον τότε εμφανισθέντα φόβο οριστικής απωλείας του οφέλους του άρθρου 82Γ του ESIDV, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο φορολογικός νόμος 1997 είχε μειώσει κατά ένα έτος τον χρόνο εφαρμογής του. Η συνδεομένη με την λήξη της χρονικής αυτής περιόδου κατάργηση του οφέλους αυτού θα έχει, κατά τις αιτούσες, πολύ σοβαρές συνέπειες για τον τομέα.

44 Αναφερόμενες στην αρχή της αναλογικότητας και στο γερμανικό δίκαιο, οι αιτούσες θεωρούν, τέλος, ότι οι συνδεόμενες με το κριτήριο του επείγοντος απαιτήσεις δεν πρέπει να καθορίζονται, εν προκειμένω, κατά τρόπο πολύ αυστηρό, εφόσον η έλλειψη νομιμότητας της αποφάσεως είναι πρόδηλη. Υπενθυμίζουν συναφώς την πρώτη αιτίαση που προβλήθηκε προς στήριξη του fumus boni juris της κύριας προσφυγής (βλ., πιο πάνω, σκέψη 31).

45 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία βασιζομένη στο γράμμα των εφαρμοστέων διατάξεων, εν προκειμένω του άρθρου 104, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το επείγον συνιστά ουσιώδη και αναγκαία προϋπόθεση για τη λήψη προσωρινών μέτρων (βλ. τη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 1997, C-110/97 R, Κάτω Χώρες κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1997, σ. I-1795, σκέψη 24, και τις παρατιθέμενες παραπομπές· τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 19ης Ιουνίου 1997, T-159/97 R, Chaves Fonseca Ferrão κατά ΟΗΜΙ, Συλλογή 1997, σ. II-1049, σκέψη 11). Οι διατάξεις αυτές είναι επαρκώς σαφείς ώστε απαγορεύεται οποιαδήποτε προσφυγή σε γενικές αρχές. Ακόμη και στο γερμανικό

δίκαιο, το κριτήριο του επείγοντος δεν μπορεί να αποφευχθεί, κατά την Επιτροπή, με μια αναφορά γενικού χαρακτήρα στις πιθανότητες επιτυχίας στην κύρια υπόθεση. Εν πάση περιπτώσει, η απόφαση δεν είναι προδήλως παράνομη (βλ. πιο πάνω, σκέψη 34).

46 Οι αιτούσες δεν απέδειξαν τον επείγοντα χαρακτήρα των ζητουμένων μέτρων, πράγμα το οποίο προϋποθέτει, ιδίως, την προσκόμιση της αποδείξεως ότι η εφαρμογή της αποφάσεως ενέχει τον κίνδυνο προκλήσεως σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας.

47 Ως προς το τελευταίο αυτό σημείο, οι αιτούσες όφειλαν να διευκρινίσουν κατά πόσον αγοράσθηκαν ή θα αγορασθούν αεροσκάφη από τις επιχειρήσεις μέλη της πρώτης αιτούσας ή από την ίδια τη δεύτερη αιτούσα, τα οποία, αποκτηθέντα ή κατασκευασθέντα πριν από την 1η Ιανουαρίου 1991 και αποτελούντα αντικείμενο συμβάσεων αγοράς ή κατασκευής που συνήφθησαν πριν από τις 25 Απριλίου 1996, πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του προπαρατεθέντος άρθρου 82f. Οι συνοπτικές διευκρινίσεις που δόθηκαν κατά την ακρόαση δεν επιτρέπουν στην Επιτροπή να εξασφαλίσει προσηκόντως την άμυνά της.

48 Κατά την Επιτροπή, οι αιτούσες όφειλαν, σε κάθε περίπτωση, να εκθέσουν, με τη βοήθεια συγκεκριμένων αριθμών, τις συνέπειες που θα επέφερε, για κάθε μία από τις επιχειρήσεις αυτές και για καθένα των οικείων αεροσκαφών, η απώλεια της δυνατότητας αυτής. Η Επιτροπή αμφισβητεί ότι η απαίτηση αυτή μπορεί να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα απορρήτου, τουλάχιστον στην περίπτωση της δεύτερης αιτούσας.

49 Κατά την ακρόαση, αυτή εξάλλου ισχυρίστηκε ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να επικαλεστούν προσωρινώς το άρθρο 82f, για τους σκοπούς του οικονομικού ισολογισμού τους του 1997, για να επιτύχουν την οριστική εφαρμογή του από τις εθνικές αρχές μετά τη δημοσίευση της αποφάσεως της κύριας δίκης.

50 Ως προς το 1998, η επέλευση της ζημίας δεν είναι επικειμένη σε σημείο ώστε να δικαιολογείται η άμεση λήψη μέτρων (βλ. τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 10ης Μαΐου 1994, T-88/94 R, Société commerciale des potasses

et de l'azote και Entreprise minière et chimique κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-263, σκέψη 39, και τη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 19ης Ιουλίου 1995, C-149/95 P (R), Επιτροπή κατά Atlantic Container Line κ.λπ., Συλλογή 1995, σ. I-2165, σκέψη 38). Η τυπική επιλογή μεταξύ των δύο μεθόδων αποσβέσεως θα πραγματοποιηθεί, για το έτος αυτό, μόνον στο τέλος αυτού, η πραγματική επιλογή θα γίνει, λαμβάνοντας υπόψη την επιχειρηματολογία των αιτουσών, κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου. Δεν αποκλείεται, και μάλιστα είναι πιθανόν, η απόφαση στην κύρια υπόθεση να εκδοθεί πριν από τις προθεσμίες αυτές. Αν διαγράφεται ότι αυτό δεν θα συμβεί, οι αιτούσες μπορούν να υποβάλουν νέα αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

51 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αμφισβητεί τόσο τον ισχυρισμό ότι στο παρελθόν καθυστέρησε τη διαδικασία όσο και την πρόγνωση των αιτουσών ως προς τη μελλοντική συμπεριφορά της. Ειδικότερα, η Επιτροπή δεν θα ασκήσει αυτομάτως αναίρεση κατά της αποφάσεως που θα εκδώσει το Πρωτοδικείο, ακόμη και αν αυτό δικαιώσει τις αιτούσες. Η Επιτροπή θα λάβει την απόφασή της μόνον αφού εξετάσει επισταμένως το σκεπτικό της αποφάσεως αυτής. Εν πάση περιπτώσει, η ίδια θα είναι υποχρεωμένη να λάβει τα μέτρα που απαιτούνται για την εκτέλεση μιας τέτοιας αποφάσεως του Πρωτοδικείου διότι, υπό την επιφύλαξη της λήψεως από το Δικαστήριο προσωρινών μέτρων, η εκ μέρους της αίτηση αναιρέσεως δεν θα έχει αναστολικό αποτέλεσμα.

52 Ο επείγων χαρακτήρας της παρούσας αιτήσεως διαψεύδεται από το γεγονός ότι οι πραγματοποιηθείσες τροποιήσεις με τον φορολογικό νόμο 1997 έγιναν προκειμένου να πραγματοποιηθούν δημοσιονομικές οικονομίες, πράγμα το οποίο δείχνει ότι η ζημία που οι αιτούσες ισχυρίζονται ότι θα υποστούν έχει στην πραγματικότητα χρηματικό χαρακτήρα. Διαψεύδεται, επιπλέον, από το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της υποθέσεως T-25/96, δεν υπήρξε αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, από την καθυστερημένη υποβολή της παρούσας αιτήσεως, όσον αφορά το 1996 και ακόμη, υπό ορισμένες απόψεις, το 1997, και από το γεγονός ότι η γερμανική κανονιστική ρύθμιση λήγει συντόμως.

Όσον αφορά τη στάθμιση των συμφερόντων

53 Οι αιτούσες θεωρούν ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3 Β, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο η δράση της Κοινότητας δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης αυτής, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα που ένα συγκεκριμένο μέτρο μπορεί να έχει επί του ενός ή του άλλου διαδίκου.

54 Εν προκειμένω, δεν μπορεί να ζητηθεί από τις προσφεύγουσες να υποστούν την ανωτέρω ζημία παραιτούμενες οριστικώς (για τις δύο τελευταίες οικονομικές χρήσεις που λαμβάνονται υπόψη) από τη δυνατότητα της έκτακτης αποσβέσεως. Η Κοινότητα δεν θα υποστεί καμία ζημία αν, μετά τη λήψη του αιτουμένου προσωρινού μέτρου, αναμείνει την απόφαση στην κύρια υπόθεση, ακόμη και αν η προσφυγή απορριφθεί από το Πρωτοδικείο. Η απόρριψη αυτή συνεπάγεται, πράγματι, ότι το άρθρο 82f του EStDV παρέχει ένα χρηματικό όφελος και ότι συνιστά, επομένως, κρατική ενίσχυση. Η Επιτροπή μπορεί τότε να καλέσει τη Γερμανία να την ανακτήσει, η ανάκτηση δε αυτή θα συμψηφίσει οποιαδήποτε ενδεχομένη ζημία της Κοινότητας οφειλομένη στο προσωρινό αυτό μέτρο. Όσον αφορά το κοινοτικό συμφέρον για ανόθευτο ανταγωνισμό μέσα στην εσωτερική αγορά (άρθρο 3, στοιχείο ζ', της Συνθήκης ΕΚ), οι αιτούσες ισχυρίζονται ότι, κατά τη διάρκεια των 25 ετών που υφίσταται το προπαρατεθέν άρθρο 82f κανένας ανταγωνιστής δεν παραπονέθηκε ουδέποτε, καθόσον γνωρίζουν, στις αρμόδιες αρχές για το ότι οι γερμανικές αεροπορικές εταιρίες μπορούσαν να το επικαλούνται.

55 Κατά την Επιτροπή, η στάθμιση των συμφερόντων δεν κλίνει υπέρ της λήψεως του ζητουμένου μέτρου. Η εκ των υστέρων ανάκτηση ενισχύσεως δεν εμποδίζει της να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού τον πρώτο καιρό και ούτε καθιστά η καταβολή κατ' ανάγκη δυνατή την αναδρομική εξαφάνιση της στρεβλώσεως αυτής.

Εκτίμηση του εκδικάζοντος κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή

56 Υπό το φως των εξηγήσεων που οι αιτούσες έδωσαν κατά την ακρόαση, ο αρμόδιος για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής διαπιστώνει ότι αυτές επιδιώκουν στο εξής να επιτύχουν όπως η Επιτροπή διαταχθεί να επιτρέψει το επίδικο γερμανικό μέτρο προσωρινώς και για το 1997 και για το 1998, ή, επικουρικώς, να επιτύχουν διαταγή της ίδιας φύσεως, περιοριζομένη πάντως στο να επιτραπεί το μέτρο αυτό μόνον υπέρ των αιτουσών.

57 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι τα μέτρα αυτά ζητήθηκαν κανονικώς, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, το περιεχόμενο του εισαγωγικού της παρούσας διαδικασίας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων δικογράφου, η αίτηση πρέπει να απορριφθεί εφόσον δεν συντρέχουν οι νομικές προϋποθέσεις που καθιστούν δυνατή τη λήψη των ζητουμένων μέτρων.

58 Πρέπει να υπομνηστεί ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, η προϋπόθεση του επείγοντος χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 104, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με την ανάγκη να εκδοθεί προσωρινή απόφαση, προκειμένου να αποτραπεί η επέλευση σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας στον διάδικο που ζητεί τη λήψη του προσωρινού μέτρου. Στον διάδικο αυτό εναπόκειται να αποδείξει ότι δεν μπορεί να αναμείνει το πέρας της κύριας διαδικασίας χωρίς να υποστεί μια τέτοια ζημία (βλ., για παράδειγμα, τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 7ης Νοεμβρίου 1995, T-168/95 R, Eridania κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. II-2817, σκέψη 33).

59 Τα επιχειρήματα των αιτουσών, με τα οποία αυτές καλούν τον αρμόδιο για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή να μετριάσει τις συνδεόμενες με το κριτήριο αυτό απαιτήσεις, λόγω του ότι η έλλειψη νομιμότητας της αποφάσεως είναι πρόδηλη, δεν μπορούν να γίνουν δεκτά.

60 Όλες οι αιτιάσεις που αναπτύσσονται στην αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων προς στήριξη του fumus boni juris της κύριας προσφυγής στηρίζονται σε «ελαττώματα της αιτιολογίας» περιλαμβανομένης σ' αυτές και της αιτιάσεως, η οποία ιδιαίτερα τονίζεται στο παρόν πλαίσιο, σχετικά με την μη αναφορά, στην απόφαση, των εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης (βλ., πιο πάνω, σκέψεις 31 και 44). Αυτά τα ελαττώματα, εκ φύσεως, υπό την προϋπόθεση ότι αποδείχθηκαν, δεν επιτρέπουν να αποκλεισθεί ότι η περιλαμβανομένη στην απόφαση εκτίμηση, σύμφωνα με την οποία το γερμανικό μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση ασύμβατη προς την Κοινή Αγορά, ουσιαστικά ευσταθεί από πλευράς του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΚ. Επομένως, αυτά δεν μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ειδικού εννόμου συμφέροντος των αιτουσών να υποχρεωθεί η Επιτροπή να χορηγήσει, σύμφωνα με την ίδια διάταξη, προσωρινή άδεια. Εν πάση περιπτώσει, καμία από τις αιτιάσεις των αιτουσών δεν επιτρέπει το συμπέρασμα, εκ πρώτης όψεως, ότι αυτές εμποδίστηκαν από τη φερομένη ως έχουσα κενά αιτιολογία να λάβουν καταλλήλως θέση ως προς το σημείο αυτό. Εκάστη των αιτιάσεων αυτών λαμβάνει σαφώς υπόψη τα σφάλματα που διέπραξε η Επιτροπή κατά την εξέταση του φακέλου είτε μη χρησιμοποιώντας τις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης (πρώτη αιτίαση), είτε καταλήγοντας στον επιλεκτικό χαρακτήρα της γερμανικής κανονιστικής ρυθμίσεως (δεύτερη αιτίαση), είτε ακόμη μη αποδεικνύοντας τους ισχυρισμούς της (τρίτη αιτίαση).

61 Όσον αφορά την ουσιαστική νομιμότητα της αποφάσεως, οι τρεις αιτιάσεις θέτουν σιωπηρώς υπό αμφισβήτηση, όπως ρητώς το πράττει ο τρίτος λόγος που προβάλλεται στο πλαίσιο της κυρίας υποθέσεως (παράβαση του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ), τον χαρακτηρισμό ως κρατικής ενισχύσεως του επίδικου εθνικού μέτρου. Πάντως, το ζήτημα που τέθηκε με τον τρόπο αυτό μπορεί να λυθεί μόνον κατόπιν εμπεριστατωμένης εξετάσεως εκ μέρους του δικαστή της κύριας δίκης. Η εκτίμηση αυτή ισχύει ιδιαιτέρως για το ερώτημα αν το εν λόγω μέτρο επιτρέπει στους φορολογουμένους να πραγματοποιούν οικονομίες, ιδίως λόγω των τόκων. Κατά την ακρόαση, οι ίδιες οι αιτούσες τόνισαν τη σημασία που κατά τη γνώμη τους έχουν οι οικονομικές αναλύσεις που περιλαμβάνονται στις τρεις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Οι διάδικοι, εξάλλου, διαφωνούν ως προς την επιλογή του μέτρου συγκρίσεως που καθιστά δυνατή τη διαπίστωση της υπάρξεως ή όχι τέτοιων οικονομιών, πρόβλημα του οποίου η λύση επίσης χρειάζεται εμπεριστατωμένη εξέταση εκ μέρους του Πρωτοδικείου στο πλαίσιο της εκτιμήσεώς του της κύριας προσφυγής. Ο αρμόδιος για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής δεν μπορεί να προτρέχει της εκτιμήσεως αυτής.

62 Υπό τις συνθήκες αυτές, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα νομολογία, πρέπει να εξεταστεί αν η απειλή σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας αποδείχθηκε επαρκώς από νομική άποψη.

63 Πρέπει να διευκρινισθεί συναφώς, πρώτον, ότι η απειλή αυτή πρέπει να θίγει ίδια συμφέροντα ή, προκειμένου ειδικώς περί της αιτούσας ενώσεως, τουλάχιστον τα συμφέροντα που αυτή καλείται να προασπίζει (βλέπε τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 2ας Οκτωβρίου 1997, T-213/97 R, Eurocoton κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1997, σ. II-1609, σκέψη 46).

64 Δεύτερον, για να μπορέσει να εκτιμήσει αν η ζημία την οποία προβάλλουν οι αιτούσες έχει σοβαρό και ανεπανόρθωτο χαρακτήρα και δικαιολογεί, συνεπώς, την κατ' εξαίρεση μη εφαρμογή της αποφάσεως, ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής πρέπει να διαθέτει συγκεκριμένες ενδείξεις επιτρέπουσες να εκτιμήσει, για κάθε μία των οικείων επιχειρήσεων, τις ακριβείς συνέπειες που, πιθανώς, θα προκύψουν από την έλλειψη των ζητουμένων μέτρων.

65 Δυνάμει των κριτηρίων αυτών, οι αιτούσες όφειλαν να έχουν αναφέρει λεπτομερώς κατ' αρχάς, βάσει δικαιολογητικών, τις αγορές αεροσκαφών κάθε μιας από τις οικείες επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της επίδικης γερμανικής κανονιστικής ρυθμίσεως. Πρέπει να υπομνηστεί ότι, λόγω των τροποποιήσεων που επέφερε ο φορολογικός νόμος 1997 (βλ., πιο πάνω, σκέψη 16), οι σχετικές με τις αγορές αυτές συμβάσεις πρέπει να έχουν συναφθεί πριν από τις 25 Απριλίου 1996 και, επομένως, μπορούν να αναγνωριστούν εκ πρώτης όψεως για όλη την υπόλοιπη περίοδο εφαρμογής της κανονιστικής αυτής ρυθμίσεως.

66 Η αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων δεν περιέχει καμία τέτοια ένδειξη. Ο απλός ισχυρισμός, κατά την ακρόαση, σύμφωνα με τον οποίο οι επιχειρήσεις μέλη της πρώτης αιτούσας αγόρασαν όλες μαζί ορισμένο αριθμό αεροπλάνων για ορισμένο ποσό, αναφερόμενο κατά προσέγγιση, δεν αρκεί για να εκτιμηθεί το συγκεκριμένο συμφέρον εκάστης των οικείων επιχειρήσεων.

67 Τέτοιες ακριβείς, ατομικές και θεμελιωμένες ενδείξεις θα ήσαν ακόμη πιο αναγκαίες καθόσον οι αιτούσες αναγνώρισαν, κατά την ακρόαση, ότι παράλληλα με την αγορά αεροσκαφών από τις ίδιες τις αεροπορικές εταιρίες, συνεπαγομένη την απόσβεση των αεροπλάνων στο πλαίσιο της ιδίας λογιστικής κάθε μιας από τις εταιρίες αυτές, το leasing αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σημασία, λόγω της εξελίξεως των τιμών των κατασκευαστών.

68 Οι αιτούσες όφειλαν εξάλλου να εκθέσουν, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά με τις αγορές αυτές στοιχεία και συγκεκριμένα, τουλάχιστον κατά προσέγγιση και με τη βοήθεια παραδειγμάτων, τις συνέπειες που αυτές αναμένουν από τη μη εφαρμογή του άρθρου 82Γ, τόσον όσον αφορά την εξέλιξη των ισολογισμών των επιχειρήσεων όσο και τα πιθανά αρνητικά αποτελέσματα που έπονται της εξελίξεως αυτής. Δεν ισχυρίστηκαν ότι μια τέτοια παρουσίαση ήταν αδύνατη. Εξάλλου, το προπαρατεθέν άρθρο 82Γ, αφού εφαρμόστηκε μεταξύ 1965 και 1994, δεν εφαρμόζεται πλέον, και επομένως δεν αποκλείεται, εκ πρώτης όψεως, ότι τουλάχιστον ορισμένες από τις επιχειρήσεις, των οποίων τα συμφέροντα προβάλλονται εν προκειμένω, μπόρεσαν να συγκρίνουν τις καταστάσεις υπό τα δύο καθεστώτα. Υπό τις συνθήκες αυτές, η απλή αναφορά στο συμφέρον για την ύπαρξη ελαστικής πολιτικής ισολογισμών, προκειμένου να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη των τρίτων ενδιαφερομένων στη σταθερότητα και την αξιοπιστία της επιχειρήσεως, δεν συνιστά επαρκή εξήγηση.

69 Καθόσον επικαλούνται τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των οικονομικών και λογιστικών στοιχείων των οικείων επιχειρήσεων (τα μέλη της πρώτης αιτούσας καθώς και η δεύτερη αιτούσα), τα επιχειρήματά τους δεν μπορούν να γίνουν δεκτά. Αυτή η επίκληση του εμπιστευτικού χαρακτήρα δεν είναι δυνατή σε σχέση με την Επιτροπή, η οποία δεσμεύεται, πράγματι, από το επαγγελματικό απόρρητο (άρθρο 214 της Συνθήκης ΕΚ). Όσον αφορά τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των σχέσεων μεταξύ των ιδίων των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, οι αιτούσες δεν προσεκόμισαν κανένα στοιχείο για να αποδείξουν ότι ήταν αδύνατον να τον προφυλάξουν στο πλαίσιο κανονικής διαδικασίας ενώπιον του αρμόδιου για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων δικαστή, ιδίως, ενόψει των δικαιωμάτων άμυνας εκάστης εξ αυτών.

70 Επί πλέον, διαπιστώνεται ότι η ειδική κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας υποβλήθηκε η παρούσα αίτηση εμφανίζει στοιχεία τα οποία διαψεύδουν τον επείγοντα χαρακτήρα αυτής.

71 Πρέπει να υπομνηστεί ότι το άρθρο 82f του EStDV δεν εφαρμόζεται πλέον από το τέλος του 1994, αφενός, και ότι δεν θα εφαρμόζεται πλέον μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1998, αφετέρου. Οι αιτούσες δεν μπόρεσαν να εξηγήσουν γιατί η λήψη του οφέλους που αυτές συνδέουν με τη διάταξη αυτή έχει επείγοντα χαρακτήρα καθόσον αφορά την απόκτηση αεροσκαφών το 1997 και το 1998, ούτε, ιδίως, γιατί αυτές δεν υπέβαλαν ανάλογη με την παρούσα αίτηση για τα οικονομικά έτη 1995 ή 1996, στο πλαίσιο της υποθέσεως T-25/96 ή στο πλαίσιο της κύριας διαδικασίας της παρούσας υποθέσεως.

72 Καθόσον οι αιτούσες εξηγούν ότι επέλεξαν την ημερομηνία για την υποβολή της αιτήσεώς τους για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων λόγω του φόβου να απολέσουν οριστικώς το εν λόγω όφελος, υπό την έννοια ότι κινδύνευαν να το χάσουν στο εξής για όλα τα δυνάμενα να ληφθούν υπόψη οικονομικά έτη, η επιχειρηματολογία τους δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Σύμφωνα με τα όσα οι ίδιες είπαν, η παρούσα αίτηση δικαιολογημένα έγινε, για να μπορέσουν να επιλέξουν για το 1997 και το 1998 τη γραμμική απόσβεση, πριν από τις προθεσμίες που προβλέπονται προς τον σκοπό αυτό από το εθνικό δίκαιο και λαμβάνοντας υπόψη τον μη ανατρέψιμο χαρακτήρα της επιλογής αυτής, ενώ ταυτόχρονα ήταν βέβαιες για τη δυνατότητα πραγματοποιήσεως στη συνέχεια εκτάκτων αποσβέσεων. Εντούτοις, η δικαιολογία αυτή μπορούσε να προβληθεί, κατά τον ίδιο τρόπο, στο πλαίσιο των αναλόγων προθεσμιών των προηγουμένων ετών. Το γεγονός ότι ο προπαρατεθείς φορολογικός νόμος 1997 προχώρησε κατά ένα έτος την ημερομηνία όριο για την απόκτηση των

αεροσκαφών δεν επηρεάζει τη συλλογιστική αυτή. Η πραγματοποιηθείσα τον Δεκέμβριο 1996 θέσπιση του νόμου αυτού, καθεαυτή, δεν μπορεί να εξηγήσει την περίπου ένα χρόνο αργότερα υποβολή της αιτήσεως για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

73 Επί πλέον, ο ισχυρισμός των αιτουσών, σύμφωνα με τον οποίο η επιλογή μεταξύ των διαφόρων ειδών αποσβέσεως πρέπει να αποφασίζεται πολύ πριν από την επίσημη ημερομηνία όριο, για να μπορεί να έχει πρόσφορα αποτελέσματα στην «πολιτική» της επιχειρήσεως όσον αφορά τον ισολογισμό, συνηγορεί εκ πρώτης όψεως υπέρ του ότι η παρούσα αίτηση υποβλήθηκε πάρα πολύ αργά ώστε να διαφυλάξει για το 1997 όλες τις δυνατότητες τις οποίες οι αιτούσες συνδέουν με τη γερμανική κανονιστική ρύθμιση.

74 Επειδή η προϋπόθεση του επείγοντος, επομένως, δεν πληρούται, η στάθμιση των συμφερόντων δεν μπορεί, υπό τις συνθήκες της παρούσας υποθέσεως, να κλίνει υπέρ του ζητουμένου μέτρου. Πρέπει να υπομνηστεί, αφενός, ότι οι αιτούσες δεν ανέφεραν στοιχεία από τα οποία να γεννώνται ιδιαίτερα προφανείς αμφιβολίες ως προς την εγκυρότητα του χαρακτηρισμού ως κρατικής ενισχύσεως του επίδικου εθνικού μέτρου (βλ., πιο πάνω, σκέψη 61). Αφετέρου, πρέπει να τονιστεί ότι τα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ πρέπει να εμποδίζουν τέτοιες ενισχύσεις να νοθεύουν τον ανταγωνισμό εντός της Κοινότητας. Το άρθρο 93, παράγραφος 3, τελευταία φράση, εξασφαλίζει την προστασία αυτή του ανταγωνισμού εμποδίζοντας την καταβολή της ενισχύσεως προτού η Επιτροπή να έχει βεβαιωθεί ότι αυτή συμβιβάζεται με την Κοινή Αγορά. Κατά την εξέταση αυτή, η Επιτροπή διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιανουαρίου 1997, C-169/95, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-135, σκέψη 18) και ο αρμόδιος για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής δεν μπορεί, επομένως, να την αντικαταστήσει (βλ., τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 21ης Οκτωβρίου 1996, T-107/96 R, Pantochim κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1361, σκέψη 44). Εν προκειμένω, η Επιτροπή, στο πλαίσιο της εξουσίας αυτής, έκρινε την ενίσχυση ασυμβίβαστη προς την Κοινή Αγορά. Επομένως, αποκλείεται, μη υπαρχόντων επαρκών στοιχείων που να αποδεικνύουν την ύπαρξη απειλής σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας, ο αρμόδιος για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων δικαστής να μπορεί να παρεκκλίνει από την προστασία του ανταγωνισμού όπως αυτή προβλέπεται από τα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ. Η εκτίμηση αυτή δεν επηρεάζεται από τον ισχυρισμό των αιτουσών, σύμφωνα με τον οποίο η γερμανική κανονιστική ρύθμιση δεν αποτέλεσε έως τώρα αντικείμενο καταγγελίας.

75 Από όλα τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, εν προκειμένω, δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για τη λήψη προσωρινών μέτρων. Επομένως, η αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΠΕΝΤΑΜΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

2) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 2 Απριλίου 1998.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Η Πρόεδρος

R. Lindh